

[Glønborg]

muligt skal hjælpes til at leve med det hele livet, nu skulle åbne for en testning, som kunne udelukke mennesker med en afvigende gensemæssætning fra f.eks. arbejde.

Det værste, man kan gøre, er selvfølgelig, at man under påberøelse af at ville beskytte disse mennesker imod nogle lidelser og imod et farligt arbejde bliver så overbeskyttende over for dem, at man vil beskytte dem mod alt muligt. Det værste er selvfølgelig, at man vil beskytte nogle imod livet ved simpelt hen at prøve at undersøge deres gensemæssætning, inden de bliver født.

Det skal ikke være sådan, at de stærke i samfundet skal kunne beskytte sig imod de ufuldkomne, sådan som en amerikansk forsker – endda en af dem, der har fået Nobelprisen – engang i 1970'erne sagde: Vi skulle egentlig vente med at erklære en nyfødt for menneske, indtil der var gået 14 dage og gensemæssætningen var undersøgt. Hvis ikke den var tilfredsstillende, havde den pågældende fortabt retten til at blive erklæret menneske.

Det er topmålet af umenneskelighed, og det skulle vi nødig træde selv de første skridt hen imod.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Udarbejdelsen af dette tilsyneladende beskedne lovforslag har været en vanskelig opgave, men det har også været en meget spændende opgave.

Udgangspunktet har naturligvis været det beslutningsforslag, som blev vedtaget af et flertal her i Folketinget for godt og vel et år siden, men det har også været en række høringsvar. Udgangspunktet har endvidere naturligvis været en grundig drøftelse med folk i regeringspartierne om vore egne holdninger til de spørgsmål, der skal behandles i et lovforslag af denne karakter.

Det er efter min opfattelse lykkedes at tage behørigt hensyn til beslutningsforslaget, at tage hensyn til høringsvarene, selv om høringsvarene ikke har været entydige. Endelig har det også været muligt at tilfredsstille de holdninger, der har ligget i regeringspartierne, og som jeg har indtrykket af deles af et meget, meget stort flertal her i Folketinget.

Hovedsynspunktet er, at man ikke vil acceptere sortering af mennesker på baggrund af gentest. Det vil man ikke i ansættelsessituatio-

ner, det vil man ikke, når der skal fastlægges kriterier, hvis man kommer i den ulykkelige situation på en virksomhed, at der skal afskediges personale, og man ønsker i øvrigt heller ikke sortering ved indgåelse af forsikringsaftaler, ved indgåelse af pensionsaftaler m.v.

Så langt, så godt, og deri er jeg overbevist om at et meget stort flertal her i Folketinget er fuldstændig enig.

Spørgsmålet er så, om et sådant forbud skal være fuldstændig entydigt og undtagelsesfrit, uden undtagelser, sådan som hr. Duetoft antydede det, eller om der f.eks. af hensyn til arbejdsmiljøet skal gives nogle åbninger, som jeg tror de fleste af høringsvarene har fortalt os at der var behov for.

Det har jeg så forsøgt at gøre på den måde, at jeg har lagt op til to undtagelsesmuligheder. Den ene undtagelsesmulighed er situationer, hvor vedkommende er i et ansættelsesforhold, hvor der er et stort ansvar for andre menneskers sikkerhed. Det andet – og det er det, som parterne på arbejdsmarkedet kraftigt har understreget, og som Arbejdsmiljørådet kraftigt har understreget – er, at der skal være mulighed for at anvende gentest positivt på danske arbejdspladser simpelt hen med det formål at undgå menneskelige lidelser, når der er mulighed for at undgå det, ved, at man tager gentest i anvendelse.

På baggrund af debatten her i dag, som jeg synes har været rimelig åben og fordomsfri, er der nogle temaer, der er grund til at drøfte nærmere.

Der er for det første det tema, som hr. Rahbæk Møller nævnte, nemlig om DNA-analyser er for snæver en definition på gentest. Det er naturligvis også overvejelser, som jeg har været inde i, men min konklusion har altså været den, at hvis vi forsøger at lave en anden afgrænsning, en bredere formulering end den, jeg har anvendt i lovforslaget, så kommer der utrolig mange problemer frem til overfladen. Det er selvfølgelig noget, vi skal drøfte og analysere nærmere, men jeg gør altså opmærksom på, at det ikke er nogen let sag. Mit signal er altså, at det er et tema, som vi skal drøfte.

Vi skal selvfølgelig også drøfte, om man mener, at arbejdsministeren sammen med Sundhedsstyrelsen skal kunne lave undtagelsesbestemmelser, som det er beskrevet i § 2, stk. 2, og hvordan rammerne for det skal være, hvis